

HETI SZEMLE.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Egy évre ————— 3 frt — kr.
Félévre ————— 1 frt 50 kr.
Negyedévre ————— frt 75 kr.
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 2 frt.

Felolós szerkesztő

BÁTHORY ENDRE.

A lap kiadója:

A „PÁZMÁNY-SAJTÓ.”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések, stb. a „Pázmány-sajtó” címére küldendők. (Doák-tér 29. szám.)

Hirdetések jutányos árban vétetnek fel.

A lap megjelenik minden szerdán.

1848—1898.

ápr. 11.

Semmi szüksége nincs a magyar nemzetnek arra, hogy a szentesített törvény után annak vitatására vesztegessen értelmét és lelkesedését, hogy mi-lyor ünnepelje meg a negyvennyolc-éves idők nagy alkotásainak emlékezetét.

A szívek megnyílhatnak, mint a hogy meg is nyílnak majd márcz. 15-én is, de az ápr. 11-e ezentul törvénybe ígatott nemzeti ünnepe leszen a magyarnak.

Városunkban az ápr. 11. ünnep egészen méltóan folyt le azokhoz a nagy eszmékhez, melyeknek emlékezetén mindnyájan édesen me- rengünk és aggódva virrasztunk.

Már kora reggel lobogódiszt öltöttek utcáink, 9 órákor pedig a székesegyházban ünneplés háladó istenítisztelet volt, melyen a főispán ur élén megjelent városunknak ugy- szólván összes hivatala, értelmisége. Az ünnepi szent misét dr. Keszler Ferencz praelátus ur mondotta. Püspök ur óméltósága magas jelen- létében (concelebrans) Evangelium után Bodnár Gáspár tanár szószékre lépett s az ünnep je- lentőségét méltató hatásos beszédet mondott.

A diszközgyűlés.

1/212 órákor már egészen megtelt a vá- rosház nagy tanácskozó terme igen előkelő kö- zönséggel.

A polgármester megnyitja a diszközgyűlést és tekintettel a rendkívüli körülményre, mely ma a közönséget itt összehozta, indítványozza,

hogy a körünkben időző főispán urat egy kül- döttség hívja meg.

— A küldöttség vezetőjéül Jandrisics János apátot és tagjaiul Jákó Mihályt, Keresztes Sándort és Jaskovics Ferenczet ajánlja. A kül- döttség nyomban a főispán után megy. Kevés vártatva éljenzések közt lép be a főispán is gyönyörű díszmagyarban. Elfoglalván az elnöki széket, üdvözli a disz-közgyűlést. Természetem — ugymond a főispán — hogy a mit szívem- ben hordozok, annak élő szavakkal is kifejezést adjak. Hála és ima száll ajkainkról a Gondvi- seléshez, hogy megőrizhettük azokat a nagy eszméket, melyeket örökségül kaptunk és melyet szent ereklyeként kell majd átadnunk: Há- lával tartozom a Gondviselésnek, hogy éppen most állított e nemes város élére, mikor a nem- zetnek ilyen szép alkalma van hazafias érzel- meinek kifejezésére.

Főispán ur aztán felolvastatja az 1898 évi t. cz.-ket az 1848-as évek és eszmék megün- nepléséről.

Most Vajay Károly dr. városi tisztii főügyész áll fel, hogy megtartsa hatmas ünnepi beszé- dőt. Nyugodt méltósággal és előkelő szónoki tehetséggel beszélt Vajay, melylyel egy csapásra a legjelesebb szónokok sorába emelkedett. A beszédet ime itt közöljük.

Méltóságos Főispán Ur!

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

A „feltámadás” — nagy ünnepén — keb- lünkben egyébként is magasztos érzelmekkel telten — gyűltünk itt ma össze, hogy a vallás- os érzelmekkel egyformán nemes és magasz-

tos érzelmek — a hazafias kegyeletnek szen- teljünk néhány ünnepélyes percet, hogy föl- idézzük lelkünkben azon nagy nap emlékét a midőn apáink lángoló hazafisággal, ellenáll- hatlan akaraterővel kivívták a magyar állam új alkotmányának örökbecsű elveit, a midőn a nemzet és király szentesített törvényekben ujja- teremteték hazánk ezeréves alkotmányát és helyreállították hazánk területi egységét, hogy megünnepljük az 1848-ik évi korszakos tör-vények megalkotásának félszázados évfordulóját.

Az 1848-iki nagy eszmék nem voltak ismeretlenek hazánkban azelőtt sem — az egyenlőség, szabadság és testvériség isteni ere- detű eszméi már végig futották Európát.

A szatmári 12 pontban és azon 12 pont- ban, a melyet a lánglelkű fiatalság — 1848. márczius 15-én mint a nemzet jogos kívánal- máit összefoglalta, s a melyek aztán az 1848. ápril 11-én szentesített törvényekben tetet öltöttek, nincs egy gondolat sem, a melynek ha- sonmását a világtörténelem már ne ismerte volna, a melyért a magyar nemzet jobbjai már évti- zedekkel azelőtt ne buzgólkodtak — azoknak megvalósításáért ne munkálkodtak volna.

Ez alkalmi beszéd szűk kerete csak futó- lagos visszapillantást enged vetni azon okokra, a melyek az 1848-ki korszakos törvényeket létrehozták. Mert a viharoknak — és fürgeteg- nek a nemzetek életében épen úgy megvannak a maga okai és előzményei, mint azoknak, a melyek a tikkasztó hőség után kitörnek a ter- mézetben.

E korszak mögött a nemzeti elnyomatásnak — régi alkotmányos jogaink rendszeres kiját-

TÁROZA

A „San Izidoro” hid.

Egy vasuti mérnök eleményeiből.

Gerhardten Boer után írta Karenovics Gyula
(Folyt. köv.)

Valahára az 1876-ik évben befejeztük a szerni kordilleai vasut építését, mely Mallendo- ból Arequipán át egész Puno-ig a Titicaca tó mellett haladt és a mely a világ legnehezebb- építhető vasuti vonalái közé sorozható. Már a mallendói tengerparttól kezdve a pálya emel- kedni kezd, de még aránylag sik területen ve- zet át; azután kezdődik az emelkedés a Kor- dillerákba az Arequipánál a régi forradalmi fészekenél, a pálya már a 2000 méternyi ma- gasságot érte el. Még tovább emelkedik 4580 méterig, és azután leereszkedik Punoig, a hon- nan Santa Roza felé ágazik el.

Éjszakamerikai pénz és vállalkozó szel- lem hozták létre ezen vasutat. Az építő mérnö- kök között ugyszólván majdnem az összes orszá- gok intelligenciája volt képviselve. Több német, néhány angol es éjszakamerikai, két francia és egy olasz mint osztályvezetők voltak alkal-

mazva. A kormányval kötött egyezés szerint a vonalat az Amazon folyam felé mielőbb foly- tatni kellett volna, ezenkívül még kiépítendő volt a tengerparti vasut is, a mely Peru déli végét az éjszakival s így az összes kikötő vá- rosokat köti össze és csak ezen tengerparti vasut által juthattak jelentőségre a Kordille- rákba vezető mellékvonalak. Sajnos, a terv mai napig sem vitetett keresztül, mivel a Peruban bekövetkezett politikai zavarok és a Chilével kitört háboru minden nagyobb vállalkozást megakadályoztak és az ország pénzügyi hely- zetét felette károsították.

Az oly nehéz kiviteli pályánál, mint a mi a Titicaca-tó felé vezető hegyi pályánknál még az építkezés befejezte után is, ugy az al- mint a felépítménynél, javítások és pótlások mindig szükségesek voltak és az én vezeté- sem illetve felügyelem alatt állott az Arequi- pától Punoig vezető egész vonal, mig a pálya másik részét, mely a tengerpart felé vezet, egy éjszakamerikai mérnöknek rendelték alá.

Az én vonalomon egy hid is volt, a me- lyet minden tulás nélkül, — aránylag a világ legdrágább hidjának nevezhetek. Csak 50 mé- ter hosszú s egyetlenegy vasszerkezetű kettős

ívből áll, mely egy mély hegynyilást átfog, melyben egy bős hegyi folyócska tombol.

A hid építése nem kevesebb, mint három esztendőig igényelt és a vasrészek szállítása, melyek Angolországból hajón érkeztek és a melyeket azután még Mollendóból az építés helyére kellett állítani, — magában egy va- gyont nyelt el. A hid építése felette veszélyes volt. A perui benszülöttek egyáltalában a hid- építészethez semmit sem értettek, másrészt igen félénkek voltak ahhoz, hogy folytonos életveszélyben dolgozhattak volna.

Éjszakamerikai munkásokat kellett hozat- nunk, kik a hidat igen magas munkabérek mellett és óriási veszélyek között felépítették.

A San Izidoro hid, ez a neve, mivel közelé- ben szent Izidorusz tiszteletére egy kis kápolna épült, — az összes vasuti hivatalnokok büsz- kesége volt.

Már a bevezetésben emlitem, hogy Are- quipa régi forradalmi fészek. Nevezetes, hogy az összes forradalmak, melyek az elnökök el- len irányultak, a kisebb vagy nagyobb zavar- gások, mindig legelőbb Arequipában törtek ki.

Háromnegyed évvel a vasut építés bevé- gezte után, 1877. évi július hó 17-én Arequi-

szásának és megsértésének — de egyuttal Magyarország ujja születésének hosszú korszaka fekszik. E korszakban éltek a tollforgató gárdisták, a Kazinczyak, Kisfaludyak, a kik a magyar nyelvet megmentették. — E korszakban ébredt fel a közszellem és lettek a vármegyék az alkotmány védbástyái. E korszakban születtek azon nagy férfiak, a kikkel a gondviselés hazánkat megajándékozta — a szellemi és anyagi haladás nagy apostolai, egyengetve az 1848-iki törvények megalkotására vezető utat és előkészítve a nemesi kiváltságok eltörlésének, a jogegyenlőségnek, a politikai s polgári szabadságnak, a népképviselési rendszeren alapuló alkotmánynak s az egységes magyarnemzeti államnak nagy reformművét.

Nagy eszmék, lángszavu költemények, lelkesítő szónoklatok sokáig képezhetik a nemzedékek lelkesedésének tárgyait, de csak legfeljebb merengésben ringatják a jövő nemzedék képzeletét, de maradandó nyomot, örök életet csak úgy nyernek az eszmék, ha a való életbe átmennek és így — ha méltó volt a nemzethez, hogy a nagy eszmék kitörésének napját, azok dicső bajnokai, emlékét megünnepelte, ép oly méltó az ünnepelésre a mai nap, a melyen ez előtt félszázaddal a nagy eszmék a való életnek átadattak, a melyen a nagy eszméket a törvényhozás a király és nemzet törvényerőre emelte, sark kövek gyanánt helyezte be a magyar állam ezer éves alkotmányos épületébe. S innen van, hogy azon nagy eszmék, a melyeket az 1848-iki évnek soha el nem feledhető dicső emlékéhez kell kötnünk — még sokáig, beláthatlan időig fognak láng oszlopként a nemzedékek előtt világítani.

1848. márczius 15-én kitört az eszme, 1848. április 11-én megvalósult.

1848. április 11-én a király, dicső emlékü V-ik Ferdinánd szentesítette a Magyarország újjászülését jelentő törvényeket. Közjogi tény még nem hozott nagyobb örömet az országra.

Méltó esemény arra, hogy e napot az 1898. évi V-ik tcz. ennek félszázados évfordulója alkalmából nemzeti ünneppé nyilvánította.

Nagyobb politikai ünnepje alig lehet a nemzetnek azon napnál, a midőn az alkotmányos jogok a nemzet minden tagjaira kiterjesztettek, a képviselési alapon nyugvó felelős

kormányrendszer behozatott, a köztelherviselés általánosított, a földbirtok felszabadított, a sajtószabadság a jogegyenlőség s általában a politikai és polgári szabadság magasztos elvei érvényre jutottak.

Az 1848-iki nagy alkotásokban nagy volt a nemzet, nagy volt a fejedelem.

Páratlan esemény, hogy a politikailag jogosult nemzet megértve a korszellemet önként lemond jogairól, kiterjeszti azt a nemzet minden fiára, a magyar szent korona tagjává tesz minden állampolgárt, de másrészt nagy volt a korona is, amidőn a nemzet kívánságát teljesítette.

Ezen alkalomból írja Kossuth Lajos a „Pesti Hirlap“ 1848. évi márczius 17-iki számában.

„Ki van irva számunkra a népek történetében, hallatlan diadal, állapotaink teljes átalakítása egy csöp vérontás nélkül.“

Másként volt azonban a sors könyvében megírva. — A magyarnemzet története megtanít, hogy a véren szerzett hazában szabadságát a magyar nemzet mindig vér árán védte meg — Bocskay — Bethlen és a nagy Rákóczy szabadság harczi mind a hanyatló és veszélyben forgó magyar szabadság védharczi voltak.

Át kellett esni a vérkeresztségen az új alkotmánynak is — de hiszen annál becsesebb lett az nekünk, mert vérünkkel van megpecsételve.

Az 1848-iki törvények által alkotott új nemzet együtt ontotta véréit a régi nemzettel az új alkotmányért az új nemzet áldozott a szabadságnak.

Szomorú napok jöttek s most is ötven év után könnyeinkkel öntözzük a martyrok és a névtelen hősök sírhantjait, a kik új dicsőséget hoztak a magyar névre és vérökkel megtermékenyítették a szabadság földjét és erőt adtak, hogy újra ébredjünk — hálás szívvvel áldást kérünk reájok az Égből, a hova nemes lelkeik elszállottak!

Tisztelt Közgyűlés! Az 1848-ik évi nagy alkotások áldásait a nemzet tulajdonkép 1867. óta élvezzi. Ezekről az alkotásokról a haza bölcsé Deák Ferencz így nyilatkozik: „Magyarország történetében legfontosabb korszakot képez az az átalakulás, a mely 1847—1848-ban tétetett, mert a nélkül a korszak igényei s a fejlődő eszmék hatalma rég elsöpörték volna alkotmá-

nyunkat. Ezen átalakulást össze fogja kötni a történelem azon férfunak az emlékével — Kossuth Lajos nevével — a ki azt megindította és ernyedetlen erélylyel keresztül vitte. Daczára a bekövetkezett szomorú eseményeknek, művének ez a része fenmaradt — és fen fog maradni míg nemzetünk él. és országunk áll s ahhoz a nemzet hálája és emléke lesz mindig csatolva.

Boldogok vagyunk, hogy mi még sértetlenül megkaptuk a nagy örökséget, ebben nagy része van a volt nemzedék lángoló szabadságszeretetének, hazafiságának és kiváltságkép magyar faji öntudatának. És ha e nevezetes napon önmagunkba szállva a jövőbe tekintünk — fájdalom — kétség támad lelkünkben, vajjon a drága örökséget sértetlenül tovább adhatjuk-e. Be kell vallanunk, hogy ha a képet vizsgáljuk, az nem a legvigasztalóbb.

A szabadság élvezetében ötven év alatt keletkezett társadalom nem egészen méltónak mutatta magát a kivivott nagy eszmékhez. Egyfelől a nemzetiségi viszály — más felől a magyar faji öntudat hanyatlása a valódi szabadságtól való eltérés s az ebből támadt társadalmi felszégések, a közpájától való visszahuzódás, a köztekintély hanyatlása, az alsó néposztályok elégtelensége, azon kóros jelenségek — a melyek orvoslása a mi nemzedékünkre főleg pedig az értelmiség, a felvilágosodottság, a közművelődés gyűlhelyeire a városokra s annak polgáira vár. Megalkotni az 1848-iki nagy törvényekbe beillő társadalmat, kitölteni annak századokra szóló alkotmányjogi kereteit, megteremteni a művelt egységes magyar középosztályt, fentartani annak magyarfaji jellegét, fölkelteni a közpálya iránti meleg szeretetét, kinek kinek részt venni a közdolgozatban és elfoglalni helyét a társadalomban, megismertetni a nemzetiségekkel a magyar haza áldó kezét és őket a nemzet hű tagjaivá tenni — s kibékíteni sorsával minden polgárát a hazának.

Nagy feladatok, nehéz küzdelmek, alig kisebbek a már kivivottaknál. És hogy bizunk a megoldás és siker reményében, hogy ehhez erőt érzünk s akaratumk szilárd és rendületlen — onnan van, mert reá esik tekintetünk nemzeti nagyságunk, a magyar nemzeti állam egységének és sértetlenségének ősi symbolumára — a „szent koronára“ — s annak Fel-

pában ismét forradalom tört ki és mondhatom, sohasem láttam mulatságosabb forradalmat mint ez. — Ezt az ottani praefectus szabályszerűen kihirdette.

Néhány hónap óta Domenics Prado volt a perui elnök és ez ellen akart a praefectus fellázadni. Mely okok birták a lázadásra, azt nem tudom megmondani, mivel Peru politikai viszonyai az idegenek előtt bizonyos tekintetben tökéletesen érthetetlenek. — A városban csak is azon hir terjedt el, hogy a forradalom három órakor délután kezdődik.

Csodálkoztam azon, hogy nyugtalanságot vagy rémületet sehol sem tapasztalhattam; a kereskedések nyitva maradtak, csak az utcákon csoportosult több ember mint máskor. — A mint a templom tornyáról az óra a hármat elütötte, a torony lapos fedelén megjelent négy férfi, kik puskájukkal szakadatlanul a levegőbe löttek. A templom tornya igen alacsony volt és a csucs helyett rácsozott fedéllel volt ellátva, miért is a férfiak tisztán kivehetőek voltak. Fellette komikus hatással volt, hogy puskáikat a forradalomnak mintegy megünnepelésére, folyton minden ok és cél nélkül a levegőbe kiűtték.

Csakhamar lekötötte figyelmemet egy különös menet. — A praefectus lóháton, hivatalnokaitól és párthiveitől követve, kik szintén lóháton voltak és kettesével hozzá csatlakoztak, lassan haladt a városon keresztül. A közönség a lázadó praefectust, a praefectus pedig a közönséget üdvözölte és miután a különös és ártalmatlan lovastársaság körülbelül egy órán át a várost körüllovagolta és minden utcát pontosan bejárt, a praefectus lakása előtt a lováról leszállt és a szomszédos hatóságoknak és kollégáinak azt telegrafálta, hogy Arequipában forradalmat idézett elő. — Ez volt az egész; valóban igen komikus és furcsa dolog. A négy vad puskás a templom tornyán is abba hagyta a lövöldözést.

Arequipa városának tehát ismét meg volt a forradalma.

De egy óra mulva még is csak kezdtem nyugtalankodni. T. i. Lampából és Punoból távirati értesítések érkeztek, melyek azt hozták hírül, hogy az arequipai forradalomhoz nem akarnak csatlakozni, hanem ellenkezőleg ellenforradalom létrehozásán fáradoznak és a mint később megtudtam, az abban állott, hogy ők is a városukat lóháton keresztül kasul járták

és hogy szintén nagy mennyiségű puskaport puffogtattak el minden cél és ok nélkül.

Csak most látszott a dolgok menetén megelégedettnek az arequipai praefectus, most már ellenfelei is voltak.

Délutáni öt óra felé a lapai állomási főnöktől, egy éjszakamerikaitól, egy táviratot vettem, melyben sürgősen felkért, hogy mielőbb menjek oda, egyuttal azt közölte velem, hogy Arequipából ott vonatok már el nem fogadhatók. A lapai kis helység körülbelül száz legény és négy öt tiszta, az arequipai praefectus ellen foglalt állást, azonnal megszállották a pályaudvart és a vonatközlekedést Arequipával megszüntették.

Ennyit megtudtam még, de azután egy mondat közben a távirtdai készülék megszünt működni és azonnal észrevettem, hogy a távirtdai összeköttetés Lampával megszakadt. Az ellenforradalmárok valószínűleg kettévágták a távirtda drótokat.

Gyorsan kellett határoznom. Elrendeltem azt, hogy a vonatok Arequipából csak is Molendóig közlekedhetnek, továbbá hogy a forgalom a Kordillerákba további intézkedésig megszüntetendő; én magam pedig felszálltam egy moz-

séges viselőjére, Urunk és Királyunk fölkent személyére, akinek köszönhetjük másrészt, hogy az 1848-iki nagy alkotások máig sértetlenül fennmaradtak — a ki ma, szeretett nemzetével együtt ünnepli az 1848-ik év emlékét s e nagy fejedelemben méltó tényével a nemzet szívéhez fordult. — Ebben látja nemzetünk egy bölcs uralkodó harminczegy évi alkotmányos és nemzeti uralkodásának koszoruját. Nem kell már fátyolt borítani a multra, ellenkezőleg hadd lássa a nemzet, hadd lássa a világ a fölemelő látványt, a hol a nemzet és király a legfőnségesebb összhangban együtt ünnepli azon korszak emlékét, a mely Magyarország mai erejét és nagyságát megteremtette. Nagy esemény ez — élő bizonyosága annak, hogy a nemzet megérti a trónt és a trón a nemzetet.

Ily benső összhangban, a király és nemzet ily együttérzésében mindig nagy volt a magyar s ha ezen összhang megmarad, nem félhetjük a jövőt, bizunk fajunk és nemzetünk fennmaradásában s a midőn a hálás utódok nevében még egyszer áldást mondanánk a dicső multra — szíveink legbensőbb, legnemesebb érzelmeit hívom elő, hogy annak hangján kérjük a Magyarok Istenét, hogy áldja meg szeretett hazánkat, áldja meg a magyart — hozzon reá vig jövendőt és áldja jóságos, imádozott királyunkat s tartsa meg őt még sokáig szerető hű magyarjai számára — tartsa és védje meg a dicső királyt, kire mint az uralkodók mintaképére hódolattal tekintenek a művelt világnak összes népei. Mi pedig magyarok, a kik őt mienknek tudjuk — mi — a kik a haza iránti szeretetet és a trón iránti hűséget századok óta egy fogalomnak ismerjük — fonjuk most is a jó király személyét egy koszoruba a szeretett hazával, együtt zárjuk be szíveinkbe — és egyszerre kiáltuk: Éljen a haza! Éljen a király!

A hatás nem egyszer nyilvánult e szép beszéd folyama alatt, elmondása után pedig mindenki érezte, hogy itt hazafias lelkesedés, tudás és tapintat fogott kezét arra, hogy az ünnepnek méltó tolmácsa legyen. Miután a főispán még azt indítványozta, hogy az elmondott beszédet egész terjedelmében jegyzőkönyvben örökítsék meg, a diszközgyűlést bezárta.

donyra és oly gyorsan mentem Lampába, a mint azt a folytonosan emelkedésben lévő pálya lejtviszonyai csak megengedték.

Közel az állomáshoz több lövés esett a mozdonyunkra, a melyen kivülem szintén éjszakamerikai Thorndike nevű mozdonyvezető és a fűtő foglalt helyet. Azonnal megállottunk és néhány perczig a gőzspót szóltattuk, mire végre az állomási főnök két tisztől és legalább is ötven katonától kísérv felénk jött és miután meggyőződtek arról, hogy mozdonyunkon nem hoztuk el az egész arequipai helyőrséget, az állomásba való behatolásra engedélyt nyertem.

Elcsudálkoztam a pusztítások fölött, melyeket észleltem. A vágányok fel voltak szakítva. A talpfák és sinek szana-széjjel hevertek. Az állomási főnök haragosan és boszusan magyarázta nekem, hogy a perui tiszteknek meg kellett bolondulniok. Nem is várták be, hogy Puno részt vesz e Arequipa forradalmában vagy sem, hanem azonnal azt tételezték fel, hogy Puno ellen hadilábon állanak. Azért felszaggatták a vágányokat, ketté vágták a távírdadrótokat, melyek Lampá-ból Puno-ba és Arequipába vezettek, továbbá, hogy vonat Arequipából az ellenséggel a hegyekbe ne jöhessen,

A szatmári Kossuth párt tiltakozó gyűlése Zimándyék ellen.

Kossuth Lajost, míg élt, egy pártvezérnek nézhettük s az ő politikai szerepléséről méltánylással vagy ellenszenvvel nyilatkozhattunk s tényleg nyilatkoztunk is. Magyar embert még úgy nem szerettek és nem gyűlöttek, mint őt életében, természetesen, hogy eme — a szenvedélyig fokozott — érzelmek nem maradhattak elzárva a szív mélyére. Azonban, akik Kossuth-tal, mint politikussal nem is rokonszenveztek, lángeszét, fenomenaliszónoki képességét, a lelkekre gyakorolt bámulatos befolyását, az alkotmány ujjá alakítása, az ipar és kereskedelem felvirágoztatása körül felmutatott sikereit nem tagadták, nem tagadhatták. „A külföldi események — mondja egy jeles ítéző — s a nemzet izgatott hangulata a helyzet urává tették őt s egy csapással vitte ki, amit Széchenyi s a régiebb ellenzék csak távolabb jövőben és teljesebb előkészület után remélt és óhajtott.”

Kossuth Lajos neve az ujjászülett Magyarországnak nevével elválhatlan összefüggésben van s bármennyire is vádolják önzéssel, bizonyos, hogy az a férfiú, — ki egy didergő jobbágy gyermeknek saját egyetlen felöltőjét oda ajándékozta — szerette az embert s első sorban a magyart. Ezen érdemei alapján mi is aláírjuk a függetlenségi párt nyilatkozatának következő szép részletét:

„Elhunytával ő a magyar nemzet legnagyobb és legfényesebb történelmi alakjainak egyikévé lett, kinek emlékezete mélyen ül a nemzet szívében s magasan fénylik a pártok és önző indulatok fölött. Dicsőséges tetteinek emléke nemzeti kegyeletté vált. A kegyelet már alkotó részét teszi a magyar nemzet önértetének. — Épen azért Zimándy és Zelenyák támadásait helytelenítjük és elítéljük. De az ő szavukat sokkal gyengébbeknek s az általuk irt röpiratokat sokkal jelentéktelenebbnek tartjuk, mintsem ér-

demes volna Szatmáron népgyűlést tartani azok kárhoztatására.”

Ha azonban a helybeli Kossuth párt össze is hívja a népgyűlést óva figyelmeztetjük a szónokokat, ne merjék e két egyén véleményét általánosítani s úgy feltüntetni, mintha az a kath. papság vagy a néppártnak Kossuthról formált ítélete is volna egyuttal.

A magyar kath. papság Kossuthnak még tévedéseiből is kiragyogó államférfiúi nagyságát s szándékainak tisztaságát sohasem tagadta s halála alkalmával imposánsan fejezte ki iránta kegyeletét. A lilaszínű püspöki találtól egész az egyszerű szerzeti csuklyáig minden papi öltönyt képviselve láttunk a nagy nemzeti gyászmenetben s városunk apát-plebánosa szintén ott volt a kialudt hatalmas fákyla fölött szomorkodók között. És a Szatmáron rendezett gyászünnepélyekre nem kísérték e paptanárok az ifjuságot s nem vezette e kath. pap a legényegyesület tagjait? Mi tudjuk feledni a nekünk okozott sérelmeket, de sohasem feledjük kötelességünket. — A kath. papság a maga egészében mindig méltányolta a hazafias érdemeket, amint maga is önérettel viseli homlokán a hazafias érdemek által szerzett elismerés koszoruját.

Hirek.

Személyi hírek. Főispán ur ő méltósága gr. *Hugonnai* Béla a rendkívüli és rendes városi közgyűlésen való részvétel céljából pár napig városunkban időzött. — *Mándy* Bertalan vasuti főellenőrt, forgalmi főnököt a kereskedelmi miniszter XIV. rangfokozat második fizetési osztályába léptette elő.

A lábmosás szertartását nagycsütörtökön az Üdvözítő példája szerint ez idén is 13 aggastyánon végezte püspök ő méltósága. Az agg férfiak nevei: Csorba Sándor gubás 78 éves, Csapó Ferencz cipész 68, Farkas Alajos cipész 68, Gebódi Sándor kövező 77, Hohorovszki Péter cipész 71, Huszti Sámuel földműves 80, Kodnár László földműves 81, Kiss János földműves 73, Pircsi Márton ács 69,

leküzdenem, míg a mozdonyyal ezen a helyen át tudtam haladni, mivel ott egy nagy torlaszt építettek fel, melyet az arequipai helyőrség megszállva tart.

Igen megörültem a hazugságom által elért sikernek, mert most már a lampai hősök a San Izidoro hid ellen való expedíciót nem éppen veszélytelennek kezdték tartani és meg voltam győződve, hogy ezen szándékkal fel is hagynak. Ugy a mozdonyvezetőt mint a fűtőt is arra utasítottam, hogy szintén azt állítsák, hogy az Izidoro hidat az arequipaiak megszállva tartják; én a pályaudvart elhagyva a városba mentem, a hol a lakosságot meglehetősen izgatottságban találtam. Az izgatottság azért keletkezett, mivel nem tudták hogy a szomszédság mint vélekedik a nagy revolúcióról és csak most kezdték belátni, mily nagy ostobaságot követtek el az által, hogy a távirtdai összeköttetést a drótok kettévágása által minden irányban megszakították. A lampai praefektus csak tőlem tudta meg, hogy Puno az arequipai forradalomhoz nem csatlakozott. Engedélyt kértem arra, hogy a Puno-fel vezető vonalat azonnal helyreállíthassam és magyaráztam neki, hogy ez szükséges, mert így abba a hely-

azon szándékuknak is kifejezést adtak, hogy még az éjszaka a San Izidoro hidat felrobbantják.

Ennek hallatára majd elájultam. Azt a hidat akarják felrobbantani, mely oly temérdek pénzbe, annyi fáradságba és munkába került. Ha a dühöngő bolondok azt felrobbantják, akkor a vasuti közlekedés négy öt esztendőre meg van akasztva, mert ennyi időbe került volna egy új hid megrendelése és felépítése. Ezen hid ugyszólván a szívemhez volt növe. Építkezése az én felügyeletem alatt állott, előteremtését darabról darabra néztem, mondhatom minden szegecskét, a melylyel összeszegeztem, ismertem és most egy gyerekség miatt széjjel akarják rombolni ezen drága művet.

A lampai parancsnok Don Rosendo Gutierrez, a kivél a vasuti építkezés alatt imerkedtem meg, előhivatott és tisztjei és több katonára jelenlétében megkérdezte tőlem, mily módon lehetne a hidat legkönnyebben széjjel robbantani. Elhatároztam magamban, hogy egyelőre nem adok felvilágosítást és azt mondtam, hogy robbantás keresztlül nem vihető, mivel mint értesültem, az arequipai helyőrség egy igen erős őrséget állított fel a hidnál.

Azt állítam, hogy sok nehézséget kellett

Pénzes János gyümölcsáros 76, Renor Mihály napszámos 72, Szegedi Pál kertész 65, Szücs Ferencz ács 76 évesek. Az életéveik összes száma 954. A templomi szertartás után lakomára gyűltek az összes aggok a püspöki lakban, hol is ruhaneműekben és pénzádományban részesültek.

A nagy hét utolsó három napjának szertartásait a nagycsütörtöki olajszentelést, a nagypénteki misét és sz. beszédet, a feltámasztás ájtatosságát *valamint husvét első napján* a 9 órai nagy misét és szent beszédet püspök ő méltósága tartotta.

Huszonöt éves érsek. Dr. Samassa József egri érsek f. évi október 26-án tölti be *huszonöt éves érsekségét*. Az érsek ur ünneplésére már most készülődnek.

Szeretet takoma. Az Oltárszentség rendelkezésének nagy ünnepén *szerelellakomára* gyűjté össze püspök ő méltósága a kebelbeli papságot.

Wagner Mihály, miskolci nyomdatulajdos vasárnap este jegyezte el *Göbl* Jakab kereskedőnek s bankigazgatónak kedves, szeretetreméltó leányát Juliskát.

Gyászhir. Bilakovics József körjegyző e hó 7-én életének 65-ik évében hosszas szenvedés után Zajtában elhunyt. — Pálfalvi és breznói Breznay Mária férjezett szigeti *Asztalos* Sándorné e hó 7-én életének 25-ik, házasságának 4-ik évében városunkban elhunyt.

Tanári gyűlés. A szatmárvármegyei tanári kör tavaszi közgyűlését ápril 17-én fogja tartani Nagy-Károlyban.

Eljegyzés. Dr. Vázsonyi Vilmos budapesti ügyvéd, kiváló publicista, a Demokrata-kör elnöke, a mult nap jegyezte el szalkai Schwartz Jakab nagybirtokosnak leányát, szalkai Schwartz Margitot Mátészalkán.

Uj lap. Siposs Sándor mérnök saját felelős szerkesztése alatt f. hó 10-től, minden hó 10-én megjelenő „Postaértékgyűjtők hirdetési lapja” című szaklapot indította meg, mely a Weinberger testvérek nyomdájából fog kiadni.

A városi rendes bizottsági gyűlést f. hó 12-én d. u. tartották meg. Meglehetősen élénkség uralkodott ismét, mert hiszen választás is volt. Két II-od osztályu és egy esetleg megüresedhető III. oszt. számtiszti állás betöltéséről lévén szó, az aspiránsok ugyancsak kapictáltak. A főispán ur ő méltósága szokott módon meg-

nyitván az ülést a következő tárgyak kerültek elő: A befűgyminiszter most már véglegesen döntött *a hegyi patika ügyében*. A hegyen ugyanis patika nem kell, nem lesz, mert a kiépítendő hegyi vasut gőzöse annyi kőszénfűstöt fog juttatni a hegyre, hogy minden néven nevezendő baczilust megöl. Így vélekednek — mint a rosz nyelvek mondják — a magas miniszteriumban. Polgármester ur felolvassa szokott havi jelentését, melynek tárgyai ismeretesek olvasóink előtt. *A választás kezdetét veszi és megalakul a kijelölő és szavazatszedő bizottság.* A másodosztályu számtiszti állásokra a 7 pályázó közül jelölik: Nagy Józsefet, Báthy Sándort, Nagy Ákost, Papp Zoltánt. Az egyik II-ik osztályu számtiszti állásra *egyhangulag* Nagy Józsefet, a másodikra szintén *egyhangulag* Báthy Sándort választják meg. A Nagy József előléptetése folytán megürült III.-ad osztályu számtiszti állásra jelölték: Nagy Ákost, Papp Zoltánt és Dobrai Endrét. A szavazási urnából a három jelölt közül 54 szavazat többséggel a Nagy Ákos neve került ki győztesen. A választás után főispán ur ő méltósága jogánál fogva Nagy Barnát tiszteletbeli főügyészszé nevezte ki. Nagy Barna az esküt nyomban leteszi. A tanácsnak több előterjesztése kerül ezután szőnyegre: így a honvéd zenekar javadalmozása tárgyában kötött szerződés ügye. A közpénzek elhelyezésének kérdése. Magán kérvények is elintéztettek. *Szakup* Lajos iktató három havi szabadságidőt kér. Kettőt kapott. Főispán ur a gyűlést bezárta, a városatyák pedig lelkesen eljenezték a távozó elnököt.

Nyolczszázados évforduló A cisztercita rend e hóban ünnepli fennállásának nyolczszázados évfordulóját.

Zarándoklat Lourdesbe. Vezetí: Dömötör Gedeon plebános. Indulás: 1898. július 8-án visszatérés 1898. július 24-én. Utirány: Bpest Bécs—Linz—Salzburg—Insbruck—Wilten-kegyhely; Landeck—Buchs—Zürich—Einsiedeln-kegyhely; Ötlen—Genf—Macon (Paray le Monial kegyhely); Lyon—Cette—Toulouse—Lourdes. Vissza: Marseille—Genf—Zürich—Landeck—Bécs—Bpest. Részvételi-árak: III. osztály 105 frt. II. osztály 185 frt. I. osztály 245 frt. 9 napi teljes ellátással. Részletes felvilágosítást a fenti plebánosnál (Budapest, II., Bombatér 10.) kapható program nyujt.

zetbe jutunk, hogy Arequipa ellen esetleg Punóból segítséget hozhatunk. Ezt meg is értette a praefectus és azonnal megengedte, hogy a vágányokat helyreállítsam, melyeket néhány óra előtt elég elhírtelenkedve és könnyelműen széjjel romboltak.

Be kell vallanom, hogy akkor különös izgatott és bosszus állapotban voltam, melyhez még egy sajátságos érzés is járult. Azt véltem, hogy tulajdonképpen nem a valódi életben létezem, hanem egy Paprika Jancsi színházban vagyok. A lampai és arequipai lakosság magatartásáról és viselkedéséről nem éppen hízegő következtetéseket kezdtem vonni és őszinte sajnálatot éreztem a vasut tulajdonosai iránt, kik annyi pénzzel és fáradsággal a vasutat felépítették a nélkül, hogy sejtették volna, hogy a folytonos zendülések és forradalmak által mennyi viszontagságnak van egy vasutársulat kitéve.

Daczára annak, hogy már esteli nyolcz óra és már sötét volt, munkásokat szereztem és a pálya helyreállítását fáklafénynél megkísérlettem.

A pályaudvaron csehül állottak a dolgok. Nem tudom Don Rosendo Gutierrez és a három tisztje tartották e a pályaudvart oly felette fontos stratégiai pontnak, de azt hiszem, hogy

a pulqueria, azaz a korcsma, melyben a pulque*) méretett, a legnagyobb vonzó erőt képezte. Ezen pulqueria egy nagy oldalfalak nélküli deszkabódéből állott, a mely ha kellett táncz helynek is szolgált és most úgy látszik, hogy az Don Resendo Gutierrez kopott és részben rongyos katonáinak főhadiszállása. A bódé előtt óriási őrtüzeket gyújtottak, ezek mellé fecsegve, dohányozva s a pulquet idogálva telepedtek le a magukat hősöknek képzelő katonák.

A vágányok helyreállítása igen lassan haladt előre. A pulqueria közelsége munkásaimra igen csábítólag hatott és nem gátolhattam meg, hogy itt ott különösen ha másfele néztem, oda ne szökjenek s a katonákkal ne igyanak. A cholus, azaz a fehérek és indiánok keveréke, felette iszákosak és mivel a katonák legnagyobb része ezekből állott, a munkásaimat erőszakkal is elhurcolták a munkától és az ivásra nógatták.

Engem is a tiszték ismételtén meg hittak, de én tekintettel a munka sürgősségére kimenttem magamat. Hogy a vágány összeköttetést Punoval mielőbb létesítem, a vágány helyreállítását reggelig bevégezni elhatároztam.

*) Az agáve növény nedvéből készült szeszes ital.

A torna és vívó egyesület által május 1-én Nagy-Károlyba rendezendő távgyaloglás és verseny kerékpározás közelebbi feltételeit f. hó 6-án tartott ülésében állapította meg a választmány. A gyaloglásban csakis egyleti tagok, a kerékpárversenyben azonban más is részt vehet. Lesz mindkét részre egy arany, egy ezüst érem és diszoklevél. Jelentkezni lehet f. hó 26-án déli 12 óráig az egyesület elnökénél, Hermán Mihály polgármester urnál. Későbbi jelentkezések figyelembe nem vétetnek.

A szatmári kath. legény egyesület által a f. hó 10. és 11-ére tervezett vesenykuglizás a kedvezőtlen időjárás miatt nem volt megtartható és így az f. hó 17. és 24-ére halasztott el.

A borkóstoló bizottság ugyancsak ugratja a mesterséges borok gyártóit. Persze, hogy még mindig nem nálunk, hanem Szegszárdon. A kóstoló bizottság véleményezése alapján ugyanis a következő ítéletet hozta a szolgabíró: *Schloss* Lajos börgyártó 150 frt és 15 napi elzárással stb. *Kramert* a börgyártót szintén 150 frt és 15 napi elzárással. id. *Török* József börgyártót 100 frt pénzbírsággal és 8 napi elzárással sújtatik. *Miután pedig köztudomásu, hogy nálunk a szegszárdi borok közforgalomban vannak,* tisztelettel bátorkodunk kérdezni a mi borellenőrző bizottságunktól: mit szándékozik városunk polgárainak egészsége és zsebe érdekében *sürgősen* cselekedni?

Laufenaner tanár felolvasása. A jeles orvostanár egyik felolvasásában arra a szenzációs felfedezésre jutott, hogy „az emberi kor legvégsőbb határát” a *szolnokdobokaiak* közül érik el legtöbben. Ha ez igaz — jegyzi meg egyik lap — akkor Magyarország könnyen elérheti, hogy a leghosszabb életű *miniszterelnökök* is e megyéből kerülnek ki. Furcsa!

Érdekes ítéletet hozott a m. kir. közigazgatási bizottság Endrédy Kálmán özvegyének szül, Kövesdy Juliánának nyugdíjazása ügyében. Az özvegyet a törvényhatósági bizottság nyugdíj iránti jogosultságával elutasította, a közigazgatási bizottság azonban az özvegy nyugdíjra való jogosultságát megállapította és utasítja a törvényhatóságot, hogy a nyugdíjnak az összegét határozatilag állapítsa meg. Mert Endrédy Kálmán halála napjáig tényleges szolgálatban álló tisztviselőnek volt tekintendő; mert továbbá az özvegy nyugdíj iránti jogosultságára az sem bir befolyással, hogy a házassávkötés és a férj elhalálása között mennyi idő telt el; végül, miután az özvegy nyugdíj-jogosultságát megállapító egyéb szabályszerű feltételek fentállanak, folyamodó özvegy nyugdíját megállapítani kellett.

Nagy nyeresemények. Amint értesülünk, Török A. és Tsa budapesti főelárusítók (Váci-körut 4/A) az első magyar kir. osztálysorsjátéknál nagy nyerési eredményeket mutatnak fel. Már az első öt húzásnál (tehát a 6-ik főhúzás nélkül) 100.000, 30.000, 5000 és még sok egyéb nagyobb nyeresemény esett ezen czégnél vásárolt sorsjegyekre és a többnyire szegénysorsu nyerőknek ki is lettek fizetve. Ennélfogva mindenkinek joggal ajánlhatjuk, hogy szerencsésjét Török A. és Tsa czégnél kísérelje meg. Tanácsos a megrendelésekkel sietni, miután az előző sorsjátéknál gyakran előfordult, hogy akik a sorsjegy rendelésével elkéstek, az I. osztályhoz már nem kaptak sorsjegyet. A Török A. és Tarsa czég lapunkban foglalt hirdetésére különösen felhívjuk olvasóink szives figyelmét.

V i d é k.

Nagy-Károly, ápril. 11.

A szaniszlói Otello-legenda. A B. H. szaniszlói levelezője oly rémes tettet talált föl a jóhiszemű közönségnek, hogy az a nagy héten ugyancsak szörnyűkődött a brutali-

táson, melyet a féltékeny férj kikapó feleségén s kedvesén elkövetett. Furcsa, hogy erről sem Szaniszlón, sem a kerületi csendőrségnél, sem rendőrségnél, sem a járásbírósnál, szóval sehol hivatalos helyen *egy árva szót* sem tudnak. Ugy vagyunk ezzel a legendával, mint Shakespearenek Otelójával. Eppen most fődözték föl, hogy Velenczében 1542 csakugyan ölt egy Otello nevű mór-arab katona, kinek Desdemona felesége vala, de az tulélte férjét, a mint az állítólagosan megölt Melinda (rectius Tota) is tulélte Bánk bán urát Katona tragédiájának hőstét.

Ipartestületi betegsegítő pénztár van alakulóban N.-Károlyban, minthogy a kerületi betegsegélyző pénztárak Magyarország számos helyén egyáltalán be nem váltak s nagy ellenszenvre találnak. Üdvözljük az ipartestületi betegsegítő pénztár létesítését, mint egyáltalán mindent, a mi a szegénység felsegítésére, az emberi nyomor enyhítésére alkalmas. Arra azonban figyelmeztetjük az új intézményt, ne teremtsen fizetéses állásokat és ne tegyen különbségeket beteg és beteg között. A ki beteg azt gyógyítani kell. (S—y Gy.)

Tejszövetkezet alakult meg városunkban 135 részvényessel és meg is nyitotta tejes boltját a Vármegyeház utczában. Bevallott célja a szövetkezetenek tiszta, hamisítatlan tejet adni a közönségnek átlagos áron, de be nem vallott célja a nyereség, mert e nélkül persze meg sem alakul. A publikum tehát átlagos áron hozzájuthat ugyan az „átlagos józan” tejhez, de jó tejet ezentul is csak kéz alatt vehet ismert tejgazdaktól.

Husszövetkezetre van szükségünk, mert a publikum drága pénzen a leghitvány, abb hust kénytelen venni s a hatóság ügyet sem vet a levágott marhák minőségére.

Az új pénzügyigazgató. Hírlik, hogy Tomka utódjának, Szatmármegye pénzügyigazgatójának Szerdahelyi Kálmán a pénzügyminiszteriumba szolgálatra beosztott p. ü. titkár nevezetnék ki. Szolgálati éveinek számában 200-nak vág eléje, ha csakugyan ő kinevezetnék.

Nagybánya. Folyó hó 3-án egy református férfi és husvét első napján két kálmánista nő az ünnepélyes sz. mise alatt Isten segítségével a róm. kath. vallásra tért.

Zajta. A nagymélt. Belügyminist. 10207. sz. folyó év február 12-én kelt határozata a zajtai rk. plebánost a szatmármegyei közigazgatási Hatóság határozatával szemben méltányos védelemben részesíteni kegyes volt, midőn ugy a szolgabírói, alispáni, közigazgatási bizottság hozott határozatait mind feloldja és a törvényes eljárás megindítására utasítja.

Ungvár. Zolták János nyug. tanár és egyházmegyénk kiváló papjának temetése f. hó 6-án, d. u. 4 órakor ment végbe és pedig a közönségnek oly imponzans részvétele mellett, a mely valóban ritkaságszámba jöhet és hatalmasan szóló, bár szomorú bizonyítéka volt azon sympáthiának, a melynek az Istenben boldogult életében részese volt. — Végrendeletében a következő jótékonykezélu intézkedéseket tette: Két darab népbanki részvényt hagyományozott az ungvári főgymnasiumnak oly czélból, hogy e részvények évi osztalékából egy róm. kath. vallásu polgári származásu szegény tanuló segélyeztessék. 100—100 forintot hagyományozott: a szatmári növendékpapság sz. Alajos irodalmi körének, az ungvári legényegyletnek és az ungvári gymnáziumban létező Dayka-körnek.

Nyilttér*)

Elsőrangú biztosító társaság, amely egy népszerű jótékonykezélu szakmát terjeszt, kedvező feltételek mellett

főügynököt

keres. Csak megbízható, tényleg produktív egyének vétethetnek tekintetbe. Szives ajánlatok „151 postafiók” alatt Budapestre czimzendők.

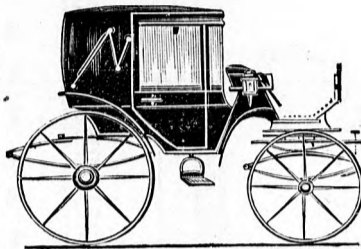
*) Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

ÚJ KOCSIGYÁRTÓ ÜZLET SZATMÁRON.

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség becses tudomására hozni, hogy **Markos György** kovácsmester ur (Bányai-ut 11. sz.) házában a mai kornak minden tekintetben megfelelő

új kocsigyártó üzletet

nyitottam, hol elvállalok a szakmamba vágó mindenféle új kocsimunkákat és javításokat.

vari kocsigyárában szereztem, hol huzamos ideig dolgozva azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy legnagyobb igényeknek is megfelelhetek, ugy pontos és leg-

Bátor vagyok felémíteni, hogy tapasztalataimat Kőlber testvérek. és kir. udjobb munkával, mint azoknak szond aratra nézve is.

A n. é. közönség becses partfogását kérve maradok

teljes tisztelettel **Benyo Andor, kocsigyártó.**

1.000.000 korona
Egy millió nyerhető.

A 2-ik magy. kir. szabad. osztály-sorsjáték
50.000 nyereeményének jegyzéke.

A játékterv 9. §. szerint a legnagyobb nyereemény

1.000.000 korona
Egy millió

A nyereemények következőleg vannak beosztva

Nyereemények:	Korona:
1 à	600,000
1 "	400,000
1 "	200,000
2 "	100,000
1 "	90,000
1 "	80,000
1 "	70,000
2 "	60,000
1 "	40,000
5 "	30,000
1 "	25,000
7 "	20,000
3 "	15,000
31 "	10,000
67 "	5,000
3 "	3,000
432 "	2,000
763 "	1,000
1238 "	500
90 "	300
47350 "	200, 170 130
	100, 80, 40 korona.

50 000 nyer. és 13 160 000 kor. jutalom ért.

melyek hat osztályban kisoroltatnak.

A 2-ik magy. kir. szab. osztály-sorsjátékban

a sorsolási program szerint **egy millió koronát**, tehát hatalmas összegű készpénzt nyer a legnagyobb nyereemény a játékterv 9. §. szerint; ennél fogva ezen osztály-sorsjáték nagyon előnyös nyereési esélyeket nyújt, és pedig:

100.000 eredeti sorsjegy **50.000 pénznyereeményt,**

A sorsjegyek felének nyernie kell. Az összes 50.000 nyereemény a mellette álló jegyzékben fel van sorolva és a kor-mány ellenőrzése mellett hat egymásután következő rövid időközben kisorsoltatik, midőn is a nyert összeg a szeren-csés nyereőnek készpénzben kifizettetik.

Eredeti sorsjegyeket következő eredeti áron adunk el:

Egész eredeti sorsjegy	6 frt — kr.
Fél	3 " — "
Negyed	1 " 50 "
Nyolczad	0 " 75 "

Az összegnek postautalványon való vételét után azonnal megküldjük a rendes eredeti sorsjegyet az első huzásbani érvénynyel. Kivánatra utánvétellel is küldjük a sorsjegyeket.

Minden sorsjegyküldeményhez az eredeti huzási program-mot is megküldjük és minden huzás után vevőink azonnal megkapják az eredeti huzási lajstromot.

Gyakran ezreket kockáztatnak merész vállalatokba, a midőn a kilátásba helyezett nyereemény nagyon kérdéses. Ennél fogva kockáztassunk egy sorsjegy vételével arány-lag oly csekély összeget, a mely által hirtelen nagy tőkét nyerhetünk.

Sorsjegykészletünk nagyon csekély és gyorsan el-fogyhat, tehát ajánljuk, hogy a rendelménynyel ne késünk, és kérjük azokat, lehetőleg azonnal, azonban mindenesetre

legkésőbb f. é. április 25-ig

hozzánk beküldeni.

Fehér Lajos és társa

m. k. szab. osztály-sorsjáték főelárusító.

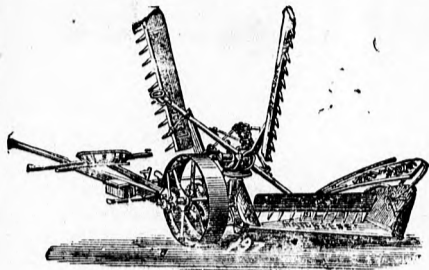
BUDAPEST, Gizella-tér 5. sz.

FEHÉR MIKLÓS

gépgyára
BUDAPEST,

IX. Üllői-ut 23. szám.

Ajánlja a m. k. államvasutak gépgyárában készült *gőzeséplő garnitúrákat*, „Compound” *locomobilokat* stb. raktáron tart mindennemű *gazdasági gépet, földművelési eszközt*,

jól kijavított

locomobilokat és cséplőgépeket különböző gyártmány és nagyságban, ajánlja jól felszerelt gépműhelyét gépek javítására és malomszerelvények gyártására.

Csereüzletek locomobil és cséplőgépekre köttetnek.

Massey-Harris elsőrangú

aratógép gyáranak
képviselése.

Árjegyzék ingyen és bérmentve

A debreczeni első takarékpénztár

jelzálogi bekebelezés mellett 40 évi, vagy rövidebb lejáratu

készpénz vagy zálogleveles

törlesztéses kölcsönöket

és

váltóhitelt

engedélyez

a legmértányosabb kamat és feltételek mellett. Megkeresésre összes üzletágainkra vonatkozó értesítést készséggel szolgálunk.

A bekebelezési ügyletek gyors és jutányos keresztül vitelére ajánljuk takarékpénztárunk bizalmi ügyvédjét **des Combes Henrik** urat (lakik Debreczen Piacz-u. cza 2145. sz.) ki is a takarékpénztár által megállapított legjutányosabb **díj-tariffa** számítása mellett az öt megkereső feleknek szolgálatára áll.

Legnagyobb nyeremény

Legszerencésebb esetben

1.000,000 korona

Az összes 50,000 nyeremény **JEGYZÉKE.**

A legnagyobb nyeremény legszerencésebb esetben

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Jutalom	Korona
1	Jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	" "	200000
2	" "	100000
1	" "	90000
1	" "	80000
1	" "	70000
2	" "	60000
1	" "	40000
5	" "	30000
1	" "	25000
2	" "	20000
3	" "	15000
31	" "	10000
67	" "	5000
3	" "	3000
432	" "	2000
763	" "	1000
1238	" "	500
90	" "	300
31700	" "	200
3900	" "	170
4900	" "	130
50	" "	100
3900	" "	80
2900	" "	40

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**

melyek hat huzásban soroltatnak ki.

A második nagy *magy. kir. osztálysorsjáték* nem sokára ismét megkezdődik és

100,000 sorsjegyre **ujból 50000,** nyeremény

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint az *összes sorsjegyek fele feltétel nélkül nyerni fog.*

A *nyerési esélyek* tehát, amint már általánosan ismeretes, *óriásiak.*

Szíves mielőbbi megrendeléseknél *eredeti sorsjegyeket* a törvszerű *eredeti árban* és pedig:

egy egész I-ső oszt. eredeti sorsjegy **6.— frt.**
" fél " " " **3.—**
" negyed " " " **1.50.**
" nyolczad " " " **—75.**

küldünk szét *utánvétellel*, vagy a *pénz előleges bekioldése ellenében.*

A huzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos huzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak előre is rendelkezésre. Amint ismeretes, a huzások a *magy. kir. kormány ellenőrzése mellett* nyilvánosak és azoknál mindenki megjelenhetik.

kiváló szerencse

kedvezett *főúrudánknak* az I. magy. kir. osztálysorsjátékban, a mennyiben már az *első osztályokban (az első öt osztályban) 100,000, 30,000, 5000,* valamint számos *2000, 1000, 500 és 300 koronás nyereményt nyertek főúrudánknak*, melyeket a szerencsés nyertőknek ki is fizettünk.

Ajánlatos onnélfogva a II-ik magy. kir. osztálysorsjáték I-ső huzásához a megrendeléseket *mielőbb hozzáknak juttatni.* Emlékeztetünk az első sorsjátéknál hangzott azon többszöri figyelmeztetésünkre, hogy röviddel az első osztály huzás előtt az első osztály sorsjegyek elkelnak; és igazunk is volt, mert még közvetlen az első osztály huzása előtt a bel- és külföld elárasztott bennünket rendelményekkel olyananyira, hogy a későn érkezőket legnagyobb sajnálatunkra már nem eszközölhattük.

Kérjük tehát a rendelményeket az első osztályhoz mielőbb, minden esetre azonban legkésőbb

április hó 21-éig

hozzánk beküldeni, mert csak ez esetben ígérhetjük azok biztos eszközését.

Török A. és Tsa

m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítói

BUDAPEST, V. Váci-körut 4A.

Krausz Áron új czipőüzlete

KRAUSZ ÁRON

uj czipő-üzlete

Szatmáron,

Kazinczy-u., Wallon-ház.

Főelvem: Olcsón, nagyon olcsón czipőimet árusítani.

Az eddig is elismert

jó és olcsó czipőimet

most a tavasz és ünnep kezdetével még sokkal és feltűnően **olcsóbban árusítom.** — Az igen tisztelt vevő közönség figyelmét saját érdekében felkérem, hogy üzletemben áramat megtekinteni sziveskedjék.

Kiváló tisztelettel **Krausz Áron.**

Jobb a jobbnál.

Mélyen leszállított áruk.

Olcsóbb, az olcsóbbnál.

ORGONA-ÉPÍTÉSI MŰINTÉZET

Rieger testvérek

Budapest, Garay-utca 48.

Rieger testvérek Jägerndorfi (Osztr. Szil.) es. és kir. udvari orgona-gyárának fiókja. Legolcsóbb árakon kiváló orgonákat szállítanak.

A cég 23 évi fennállása óta

540 új orgonát

épített, melyek közül **186** esik Magyarországra, a többi Norvégiába, Németországba, Romániába, Orosz, Olasz és Törökországba szállították.

Orgona-árjegyzékek

ingyen és bérmentve.

Csillárpetroleum literenként 20 kr.

GYÖRY KÁROLY

ÜVEG, PORCELLÁN és LÁMPAGYÁRI FŐRAKTÁRA
SZATMÁR, DEÁK-TÉR, (ANDRE-HÁZ.)

Ajánlom dusan felszerelt **üveg és porcellán kereskedése-
met**, mint legelőnyösebb bevásárlási forrást.

6 személyes étkezés legfinomabb carlsbadi porcellán feltűnően szép kivitelben 40 darabból összeállítva 14. frt 50 kr.

6 személyes étkező készlet kis összeállítással 26 drbból diszes festéssel és aranyozással 7 frt 80 kr.

6 személyes kávé, teás, fekete-kávé készlet finom carlsbadi porcellán 15 drbból domboru és sima kivitelben festett dus aranyozással.

1 személyes kávé készlet 3 frt 80 kr.

6 " teás " 4 frt.

6 " fekete kávé készlet tálczával 14 frt.

1 mosdókészlet 7 drb. festett aranyozással 5 frt 50 kr.

6 személyes majolika oszonnás készlet 6 tányér, 1 talpas tál 3 frt. 50 kr.

lvó-készlet honi gyártmány homályos sávval (vizes, boros, pálinkás készlet) 2 frt 90 kr.

Ugyanaz finom gravírozással 4 frt 50 kr.

tisztelettel

Györy Károly.

5 literenként házhoz szállítva.

Képretevések a legfinomabb kivitelben.

Épület üvegezések, javítások a legolcsóbb árban.

Ruházati műterem a főtiszt. papság részére

a „vörös kereszt”-hez.

Kitüntetve:

Bécs, Páris, London, Madrid, Brüssel, Boulogne, Tunis, St.-Gilet stb.

SKARDA VILMOS

IV. Waltergasse I. Bécs. IV. Favoritenstrasse 28.

Ajánl az 1898-ik tavaszi és nyári idényre:

papi-, rend- és világi

RUHÁKAT;

különösen:

meleg téli **havelokokat**, s. p. finom fekete palmerstonból ujjak nélkül 18 frt, ujjakkal 24 frt.; ujjakkal és valódi széles prém-gallérral, bélelve 34 frt.

Biretumok, kollárék,

chemisettek, házi- és utisapkák, kapuciumok, cingulusok nagy választékban. Valamennyi készítmény a legjobb anyagból, tartós és diszes kivitelben. Szövetek méterszámra is eladatnak.

Egyházi szerek

végleges megrendelés után olesón szállítatnak.

Árjegyzékek és szövetminták ingyen és bérmentve.

Magyarország legrégebb
egyházi szerek és zászlók
gyára.

Oberbauer Alajos utóda,

József főherceg es. és kir. fensége
és Klotild főhercegnő asszony ó es.
és kir. fensége udvari szállítója.

Gyár és raktár:

BUDAPEST,

Váci-utca 14. szám.

Alapított 1863-ban. Ötször kitüntetve.

Ajánlja:

miseruha és egyházi szerelvényekből dusan felszerelt nagy raktárát, mely bővelkedik **góth-, román és renaissance-stylü** ruhákban, valamint **ponti-fikáló** szerekben,

Egyházi és egyleti zászlókban,
ércz- és faárúkban stb.

Árjegyzékek és költségtervezetek díj- és bérmentesen küldetnek.

Oltáregyleti szállító

Olesó mész eladás.

A batizi országuton a gör.
kath. temető melletti fa-
raktárumban kitűnő
minőségű

MESZET

árusítok.

Egy egész kocsi rakomány
100 m. m. mázsája 1 frt.
10 kr., mázsa számára 1
frt 30 kr.

Kovács Abrahám.
fakereskedő.

ÁRJEGYZÉK.

BÖLÖNYI LÁSZLÓ

MÉSZÁROS és HENTES, FRISS és FÜSTÖLT
HUSNEMŰEK ÜZLETÉBŐL.

Szatmár, Széchenyi-utca sarkán.

kilo 1. rendű marha	hus	—	—	52	kr.
„ Sertés	hus	—	—	56	„
„ Borju	hus	—	—	60	„
„ Barány	hus	—	—	60	„
„ Friss disznózsir	—	—	—	72	„
„ Vastag szalona	—	—	—	68	„
„ Háj zsirnak	—	—	—	68	„
„ Paprikás szalona, vékony stráf	—	—	—	84	„
„ Fehér sós szalona táblákban	—	—	—	72	„
„ Kolozsvári páczolt szalona	—	—	—	84	„
„ Füstölt szalona táblákban	—	—	—	72	„
„ Páczolt sonka esontal	1 frt.	—	—	—	„
„ „ „ esont nélkül	1 frt.	10	—	—	„
„ „ „ kifőve	—	2 frt.	—	—	„
kilo Friss kolbász bors., czitr., fokh.	—	—	—	70	kr
„ Füstös kolbász fokh. bors.	—	—	—	80	„
„ Lengyel kolbász	—	—	—	80	„
100 pár finom virsli	—	—	4 frt	—	„
100 drb szalvalád	—	—	4	—	„
100 pár frankfurti tormás	—	—	6	—	„
1 kilo Májsajt	—	—	—	80	„
„ Párizsi sajt	—	—	—	80	„
„ Czitromos sajt sült	—	—	—	80	„
„ Disznófej sajt	—	—	—	64	„
1 db. Páczolt marha nyelv	—	—	—	80	„
1 kilo Tepertő	—	—	—	64	„
1 kiló Vegyes ideg felvágott	—	—	—	80	„

5 kilós postarendelmény pontosan eszközöltetik

Zsir és szalona nagybani eladás.

Tisztelettel

Bölönyi László.

Alapítatott 1875.

Legelső és legdusabban berendezett új

BUTOR ÁRUHÁZ

több mint 200 szobaberendezés készletben

SCHWARZ VILMOS
DEBRECZEN.

Fiókküzet: Szatmár Deák-tér.
Papolezy-palota

Saját gyártmány! Kitűnő munka! Iótállás mellett!

Ujjonnan felépült dus raktárumban és gyárában több mint 200 szobaberendezés készletben van és mindennemű butorok a leggyorsabbtól a legfinomabb kivitelig jutányos ár mellett kaphatók.

Kívánatra minták, rajzok és költségvetéssel díjmentesen szolgálók.
Gyors és pontos kiszolgálás biztosítottik.

Alapítatott 1875.

Saját készítményű fehérneműim

A tavaszi idény alkalmából

van szerenésém Szatmár város és vidéke n. é. közönségének szíves tudomására adni, hogy mint eddig, úgy most is

HAZAI IPARCSARNOKOMBAN

a legnagyobb választékban érkeztek idényezikkek, u.m.

a legújabb divatu

NŐIRUHA SZÖVETEK

hozzá megfelelő díszítések; továbbá a magyar ipar legújabb remek

NAPERNYŐI,

valamint valódi hazai készítményű tiszta gyapjuból készült

férfi ruhakelmék, posztók,

ugy öltönyökre, mint tavaszi felöltőkre és köpenyekre; férfi ingek, kalapok, nyakkendők dus választékban. Gyári raktári: valódi szépségi lenvásznak, damaszt asztalneműek, kávé terítékek, ágyneműk, siffonok, törölk. törölközők stb., saját készítményű fehérneműimből a legszebb

menyasszonyi kelengyék,

a legrövidebb idő alatt a legszilidabb kivitelben, mindig a legjutányosabb határozott árakban számíttatnak, melyekkel a versenyt bármely fővárosi üzeggel szemben mindenkor kiállani képes vagyok; ezeken kívül a

legnagyobb szőnyeg raktár,

függönyök, ágyterítők, asztalterítők és sok más cikkek dus választékban vannak.

A n. é. közönség szíves pártolását kérve vagyok kész szolgálattal:

Páskuj Imre.

Vidékre mintákat és árjegyzéket szívesen küldök.

Az ezredéves országos kiállításon

Millenniumi éremmel kitüntetve.